

Energiepact Heemstede

Met het Energiepact Heemstede zetten we de energietransitie en de opwek van duurzame energie in Heemstede in een hoge versnelling. We investeren 4,4 miljoen in vier projecten die de meeste winst opleveren voor het klimaat, de leefomgeving en de Heemstedenaren. Zichtbare projecten zodat inwoners geïnspireerd raken om ook zelf aan de slag te gaan in hun eigen buurt of gebouw. We zetten in op profijt voor zoveel mogelijk Heemstedenaren en verdienen een deel van de investering de komende jaren terug. We meten regelmatig de resultaten om te beoordelen of we onze doelen behalen.

€ 4,4 miljoen investeren in 4 projecten:

UITGANGSPUNTEN VAN HET ENERGIEPACT:

MEER
ENERGIEBESPARING

MEER OPWEK
DUURZAME ENERGIE

COLLECTIVITEIT:
INWONERS ZIJN SAMEN AAN ZET

PROFIJT EN TERUGVERDIENEN
VOOR HEEMSTEDENAREN

INHOUD

Inleiding	3
1. Gebiedsaanpakken algemeen	5
Gebiedsaanpak: Alternatieve warmtebron	8
Gebiedsaanpak: Urgentie voor energiebesparing	9
Gebiedsaanpak: Inwoners samen aan zet	10
2. Zonneparking sportpark Groenendaal	11
3. Zonne-energie lokaal opslaan	14
4. Versnelling verduurzaming gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed	16
Energiepact in relatie tot wettelijke gemeentelijke taken	19
Tabel terugverdienen en kosten Energiepact	20

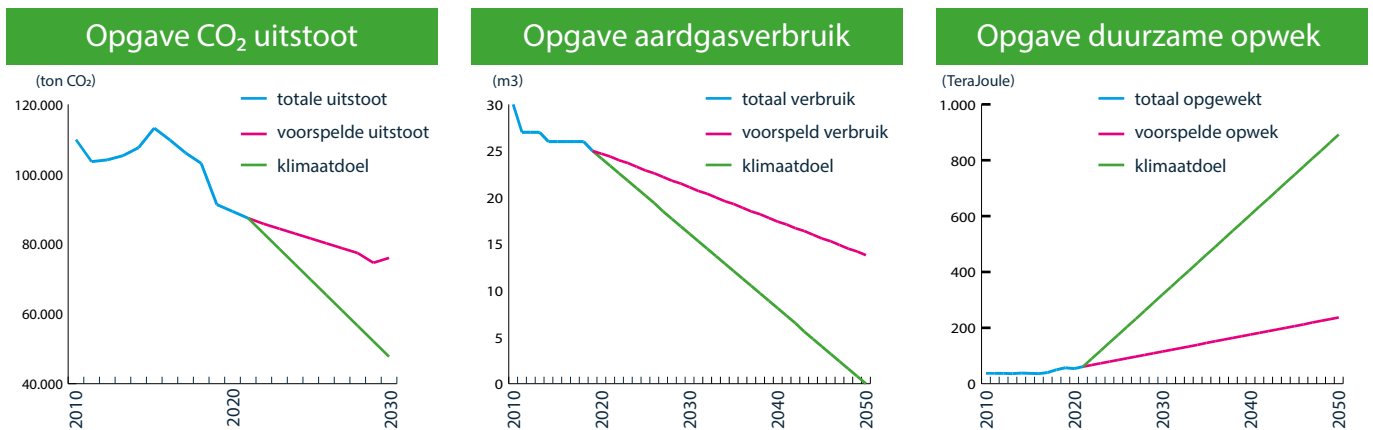
INLEIDING

Het Energiepact in perspectief

Versneld de CO₂-uitstoot naar beneden brengen, dáár draait het Energiepact primair om. Want met de huidige maatregelen en in het huidige tempo gaan we onze duurzame doelen voor 2030 niet halen. De klimaatopgave wordt ondertussen alleen maar urgenter en ook de hoge energieprijzen vragen om actie. Met een extra investering vanuit het Energiepact gaan we versnellen. Door steviger in te zetten op enerzijds energiebesparing en de opwek van duurzame energie en anderzijds op meer biodiversiteit. De investeringen verdienen we zoveel mogelijk terug, zodat alle Heemstedenaren er profijt van hebben.

De maatregelen dragen bij aan een leefbare toekomst voor kinderen en kleinkinderen, maar ook aan een leefbaar heden. Bovendien zorgen we ervoor dat Heemstede zich op tijd aanpast aan de klimaatveranderingen. We zijn voorbereid op meer en langere periodes met regen of droogte en weten onze inwoners te beschermen tegen langdurige en/of extreme hitteperiodes.

We willen grip hebben op onze eigen energievoorziening en de energiekosten, waarbij we niet langer afhankelijk zijn van de grillen van de energiemarkt. Onderstaande figuren laten zien wat de opgave is op het gebied van aardgasbesparing, CO₂-uitstoot en duurzame opwek van energie in 2030 en waar we nu staan. Bij alle drie de opgaven zijn we nog niet op het niveau waarop we hadden willen zijn. De projecten uit het Energiepact helpen het gat te dichten en dragen bij aan de wettelijke taken die we uit moeten voeren.

Anneke Grummel
Wethouder energie
en klimaat

” Met het Energiepact gaan we samen de energietransitie versnellen in Heemstede.

Uitgangspunten

Het Energiepact gaat uit van:

→ MEER ENERGIEBESPARING

Met de projecten willen we de CO₂-reductie versnellen, zodat we de klimaatdoelen van 2030 halen. Stap één is energiebesparing. En dat leidt automatisch tot minder CO₂-uitstoot en een lagere energierekening.

→ MEER OPWEK VAN DUURZAME ENERGIE

De energievraag die overblijft gaan we duurzaam opwekken. We moeten een flink tandje bijzetten om de doelstellingen van 2030 te halen. Door de gemeente zelf én door onze inwoners.

→ COLLECTIVITEIT: INWONERS ZIJN SAMEN AAN ZET

Met het Energiepact zetten we in op projecten die ten goede komen aan zo veel mogelijk Heemstedenaren. Dit doen we zoveel mogelijk samen met en voor onze inwoners.

→ PROFIJT EN TERUGVERDIENEN VOOR HEEMSTEDENAREN

De gemeente heeft 'ons' energiebedrijf verkocht. De opbrengsten zetten we in voor concrete projecten waar Heemstedenaren van profiteren. Door een lagere energierekening en leefbaar wonen nu in de toekomst.

Selectie van projecten: impactvol, zichtbaar en slimme combinaties

We zetten in op projecten met de grootste impact en de grootste klimaatwinst. Projecten die zichtbaar zijn voor de Heemstedenaren, zodat we allemaal bewust zijn over de noodzaak van de klimaatdoelen. Enerzijds gaat het om de noodzaak van energie besparen en het opwekken van duurzame energie. Anderzijds gaat het over meer biodiversiteit in de woonomgeving, zodat deze bij hitte, wateroverlast of droogte is beschermd. Onze inwoners zijn vooral samen aan zet. Van jong tot oud en van huurder tot huiseigenaar.

We zetten ook in op slimme combinaties van middelen en doelstellingen. Bij een energie-initiatief van inwoners bekijken we de koppelkansen met bijvoorbeeld de uitkering voor energiearmoede of het nationaal isolatieprogramma (NIP). Waar mogelijk dragen de projecten bij aan de vijf duurzame doelstellingen van Heemstede:

Duurzaamheidsdoelstellingen Heemstede:

1. Energietransitie	2. Klimaatadaptatie	3. Ecologie	4. Duurzame mobiliteit	5. Circulaire economie

Kaders

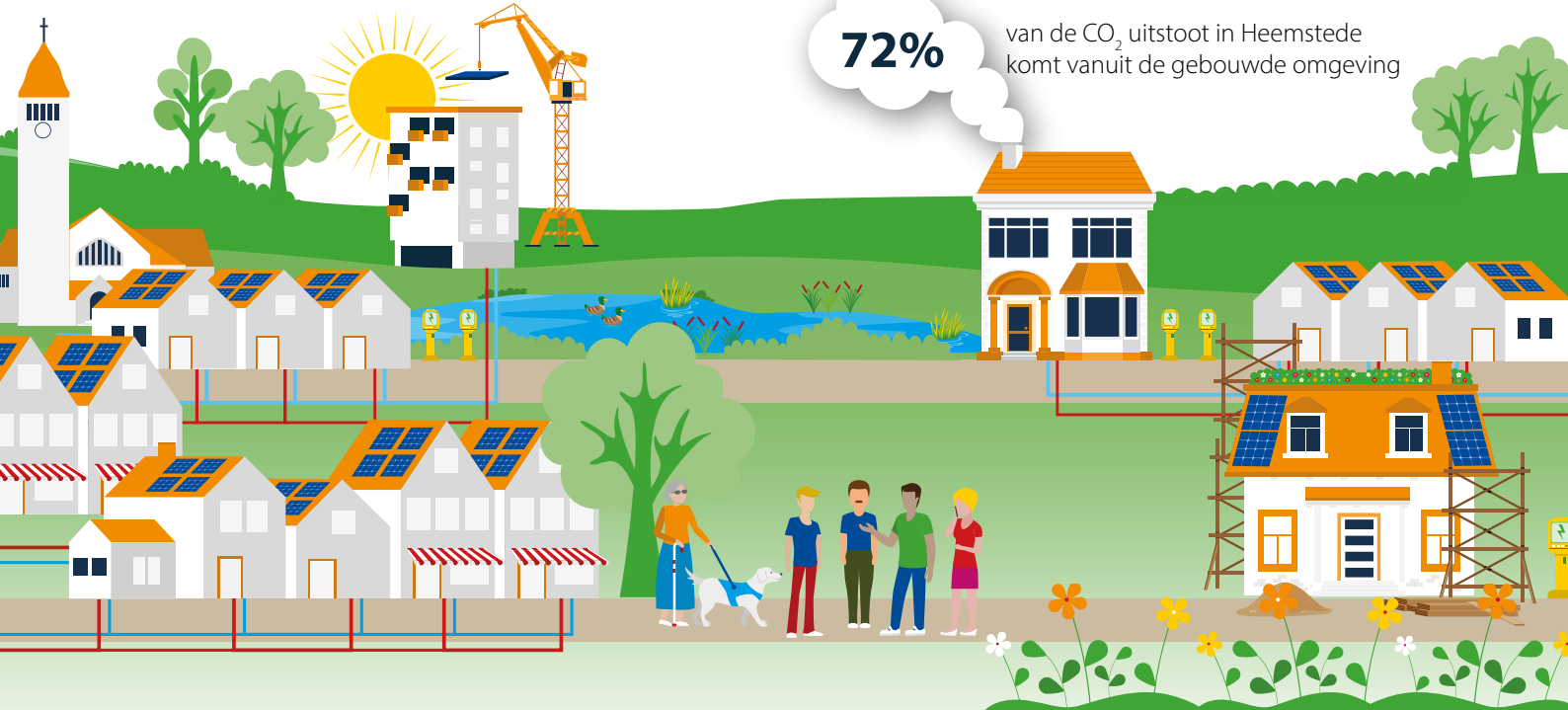
De maatregelen uit het Energiepact komen bovenop het [Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2024](#) en de daaruit afgeleide doelstellingen in de [Duurzaamheidsmonitor Heemstede](#).

1. GEBIEDSAANPAKKEN ALGEMEEN

72%

van de CO₂ uitstoot in Heemstede komt vanuit de gebouwde omgeving

We helpen inwoners om hun woning te isoleren en aardgasvrij(klaar) te maken. Woningen zijn óf klaar om van het aardgas af te kunnen gaan in de toekomst óf worden nu al van het aardgas gehaald. Tegelijkertijd zorgen we samen voor een omgeving met voldoende schaduw, goede biodiversiteit en waar regenwater (goed) wordt opgevangen. We dragen zo bij aan de wettelijke taken om een wijkuitvoeringsplan op te stellen en wijken klimaatadaptief te maken.

Alle woningen in Nederland moeten in 2030 gemiddeld energielabel B hebben en 20% van alle woningen moet aardgasvrij zijn. In Heemstede zijn dat 2.570 van de in totaal 12.848 woningen. Daarnaast telt voor 'groen' de zogenaamde 3/30/300 norm. Iedere inwoner die uit zijn woning kijkt, moet 3 bomen kunnen zien die zorgen voor tenminste 30% schaduw in de straat. En iedere inwoner kan binnen 300 meter van de woning in de schaduw zitten als het heel warm is. Bij het aanplanten van nieuw groen of het aanpassen van bestaand groen, letten we op inheemse variëteiten die de biodiversiteit vergroten.

Samenwerking met woningcorporaties

We werken heel nauw samen met woningcorporaties. Enerzijds om de in totaal 2.570 woningen aardgasvrij(klaar) te hebben, anderzijds om straten aan te passen aan hitte, droogte en wateroverlast. De corporaties maken afspraken met de gemeente over hun bijdrage. De gemeente jaagt daarnaast de particuliere markt op vele manieren aan.

Impuls aan transitievisie warmte

We pakken met de gebiedsaanpakken door op de transitievisie warmte. Met als hoofddoel om Heemstedenaren actief te stimuleren én financieel te ondersteunen om gezamenlijk aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld met energiebesparende maatregelen en/of het gebruik van duurzame (warmte)bronnen. Dit gaat zoveel mogelijk gepaard met maatregelen die de wijk meer biodivers en klimaatbestendiger maakt. Zo zorgen we voor een goede opvang van regenwater en voorkomen we dat inwoners last hebben van (extreme) hitte.

Met en voor inwoners

Samen met inwoners maken we drie verschillende gebiedsaanpakken om een straat, een gebied of een wijk aardgasvrij(klaar) te maken. Om te beginnen stellen we samen met inwoners criteria op voor de drie verschillende gebiedsaanpakken. In straten of bepaalde gebieden die binnen deze criteria van de gebiedsaanpak passen, gaan we vervolgens aan de slag. Dit zijn de kansrijke wijken voor een gebiedsaanpak. Daar realiseren we duurzame, toekomstbestendige wijken die rijk zijn aan biodiversiteit en waar het wooncomfort hoog is.

Kosten wijkaanpakken

We reserveren 50% van het Energiepactbudget voor de gebiedsaanpakken. Dit investeren we zoveel mogelijk in uitvoerende maatregelen die op meerdere manieren wordt terugverdiend. We zetten in op het samenvoegen van budgetten van zowel rijksoverheid, de provincie en/of de gemeente. Op die manier versterken we reeds bestaande en succesvolle aanpakken.

Bijvoorbeeld voor het isoleren van woningen of het overstappen naar een duurzame warmtebron in een wijk zijn diverse subsidies vanuit de rijksoverheid beschikbaar. Voor klimaatadaptatie en meer ecologie combineren we dit met het gemeentelijk budget voor ecologisch beheer. Als het gaat om energiearmoede heeft de rijksoverheid middelen ingezet die we met het Energiepact kunnen aanvullen. Met een duidelijke gebiedsaanpak kunnen we samen met inwoners deze subsidies inzetten en gebieden aardgasvrij(klaar) maken.

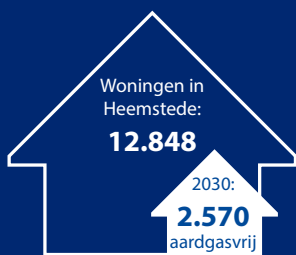

Wat leveren de drie gebiedsaanpakken Heemstede op

- In de geselecteerde gebieden zijn de inwoners klaar voor de toekomst. Woningen zijn van het aardgas af of voorbereid om van het aardgas te gaan.
- Door isolatie gaat de energierekening flink naar beneden.
- Wijken worden fijner om te wonen: ze zijn klimaatbestendig en de biodiversiteit is er toegenomen en we hebben de norm van 3/30/300 zoveel mogelijk toegepast.
- Uitrol heel Heemstede: de geleerde lessen uit de eerder gebieden nemen we mee naar de volgende gebieden.

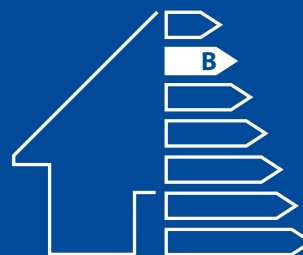
Monitoring resultaten

Hoe gaan we resultaten meten en wanneer zijn we tevreden?

In 2030 zijn **2.570 woningen aardgasvrij (20%)**.

De gebiedsaanpakken dragen daaraan bij.

Al deze **2.570** woningen hebben gemiddeld energielabel B.

3/30/300

Toepassen van de **3/30/300 norm** voor groen en klimaatadaptatie

Proces en tijdsplan wijkaanpakken

Drie verschillende gebiedsaanpakken

Gebiedsaanpak: Alternatieve warmtebron

Een wijk die vlakbij een potentiële warmtebron ligt, heeft een grote kans om als een van de eerste wijken van het aardgas te gaan. Samen met de inwoners en experts maken we een succesvolle gebiedsaanpak om de woningen aardgasvrij(klaar) te maken. We investeren middelen in technisch onderzoek voor de inwoners in de wijk. We zetten rijksmiddelen in voor de uitvoering van het aardgasvrij maken van gebieden.

Of er kansen zijn voor warmte uit water of aardwarmte wordt voornamelijk landelijk onderzocht. We brengen in beeld welke bron de meeste kans heeft in Heemstede als alternatief voor aardgas. Wellicht biedt de warmte uit de WRK-leiding die door Heemstede loopt en ook de aardwarmtebron aan de rand van Haarlem potentie. Of we onderzoeken hoe in een nieuwere wijk, zoals bijvoorbeeld Vogelpark, alle woningen van het aardgas af kunnen en hoe deze wijk groener kan worden.

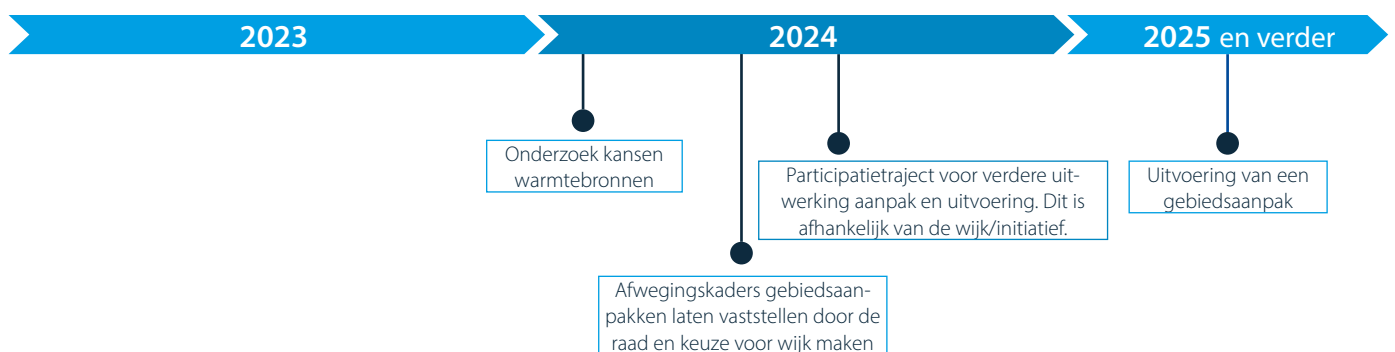
We gaan aan de slag met het gebied rondom de meest kansrijke warmtebron. Met als doel: mensen in beweging krijgen en samen een effectieve gebiedsaanpak maken om van het aardgas af te kunnen. Gelijktijdig passen we het gebied aan om het hoofd te bieden aan de veranderende klimaatomstandigheden met hitte, droogte en hevige regen als gevolg. Bijvoorbeeld door zorgvuldige keuzes en aanpassingen te maken in bestaand en nieuw groen. Welke bomen houden juist veel water vast en welke niet? Welke planten zorgen voor goed leven in de bodem en in de wijk. Dit maakt samen met het aardgasvrij maken van de woningen de leefomgeving beter, nu en in de toekomst.

Proces en tijdspad gebiedsaanpak Warmtenet

We maken een Energiepact-gebiedskaart die de verschillende opgaven in beeld brengt. Welke warmtebronnen zijn er, welke potentie hebben deze en hoeveel woningen kunnen zij van warmte voorzien inclusief het kostenplaatje. Ook de uitdagingen op het gebied van klimaatadaptatie voegen we toe aan deze kaart. Samen met de inwoners van het gebied en experts brengen we in beeld wat nodig is om hun gebied aardgasvrij te maken. We nemen hierbij ook klimaatadaptatieve maatregelen mee. Dit voorstel wordt voorgelegd aan de raad.

Inzet van het budget en hoe profiteren Heemstedenaren ervan?

We zetten maximaal € 200.000 in voor technische onderzoeken. Door deze onderzoeken krijgen we meer inzicht in de haalbaarheid van een warmtenet. Om daadwerkelijk een warmtenet aan te leggen is budget beschikbaar vanuit de rijksoverheid maar ook van commerciële bedrijven. We zorgen dat woonhuizen van het aardgas af gaan.

Gebiedsaanpak: Urgentie voor energiebesparing

Voor wie in een oude woning met een energielabel D, E, F of G woont en/of een laag inkomen heeft, is de energierekening een zware last. Deze woningen goed isoleren en zoveel mogelijk aardgasvrij(klaar) maken, leveren winst op voor de inwoner én het klimaat.

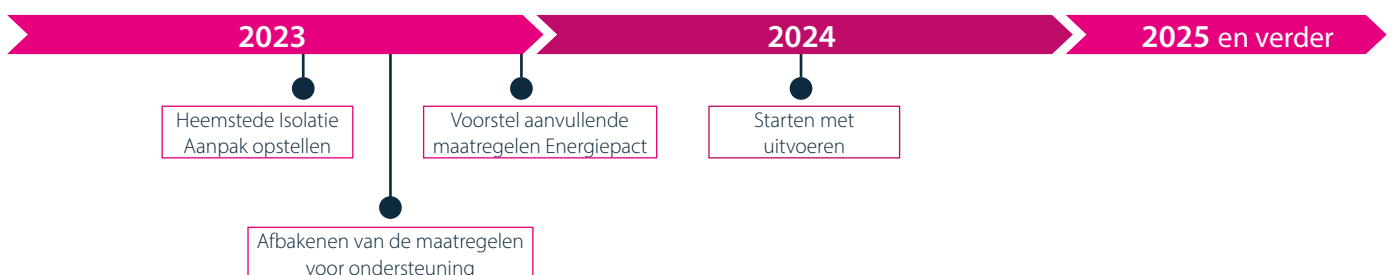
Hoofddoel is isolatie en daarmee de energierekening omlaag krijgen. Voor deze aanpak kiezen we een gebied met woningen met hoofdzakelijk DEFG-label en/of met inwoners met een laag gemiddeld inkomen. Aardgasvrij(klaar) maken levert hier de meeste winst op voor inwoners. Het nationaal isolatieprogramma zet in op isoleren van deze woningen. Hiervoor is per woning budget beschikbaar vanuit de rijksoverheid. Vanuit het Energiepact vullen we dit bedrag aan om te versnellen en juist die inwoners te helpen die het zelf niet kunnen betalen. Mogelijk hebben deze inwoners dan minder zorgen om een hoge energierekening en kunnen ze zich richten op andere levensbehoeften.

Proces en tijdsplan gebiedsaanpak Urgentie voor energiebesparing

De Energiepact-gebiedskaart geeft zicht op gebieden met lage inkomens en/of woningen met DEFG-label. Dit zijn meteen criteria om te bepalen of een gebied in aanmerking komt voor deze aanpak. Samen met inwoners van het gebied en experts brengen we in beeld wat nodig is om de betrokken woningen te isoleren of aardgasvrij(klaar) te maken. We bekijken bovendien of de wijk voldoet aan de 3/30/300 norm als het gaat om bomen en wat nodig is om bestendig te zijn tegen hevige regenbuien en droogte. Dit leggen we vast in een gebiedsaanpak en rekenen we door. We zetten landelijke subsidies en uitkeringen voor isolatie en energiearmoede vanuit het nationaal isolatieprogramma in. Het voorstel dat hieruit volgt leggen we voor aan de raad.

Inzet van het budget en wat levert de gebiedsaanpak Urgentie voor energiebesparing Heemstede op?

Een lagere energierekening en daardoor lucht in de maandelijkse bestedingsruimte van mensen. Woningen die klaar zijn voor de toekomst en een groenere wijk die bestendig is tegen hittestress en wateroverlast. We combineren hier het budget van het rijk voor het nationaal isolatieprogramma met het Energiepact. Daardoor komt een groter bedrag per woning beschikbaar en worden de woningen meteen goed geïsoleerd. We houden op dit moment rekening met € 4.000,- per woning voor 100 woningen en daarmee in totaal € 400.000.

Gebiedsaanpak: Inwoners samen aan zet

Bewonersinitiatieven op weg helpen met planvorming en het mogelijk maken om te lenen voor de opwek van duurzame energie. In Heemstede zijn een aantal energie-initiatieven waarbij woningeigenaren de handen ineen slaan om hun eigen energievoorziening te verduurzamen. Denk aan een collectieve warmtepomp.

Deze aanpak helpt deze inwoners bij de planvorming. Ook verstrekken we leningen voor investeringen in bijvoorbeeld installaties voor duurzame warmte-opwek of collectief isoleren. We vragen inwoners om in hun initiatief de 3/30/300 norm voor biodiversiteit in het groen en voldoende schaduw op te nemen. Samen werken we zo aan maatregelen, zodat het gebied het regenwater goed kan opvangen en droogte voorkomt.

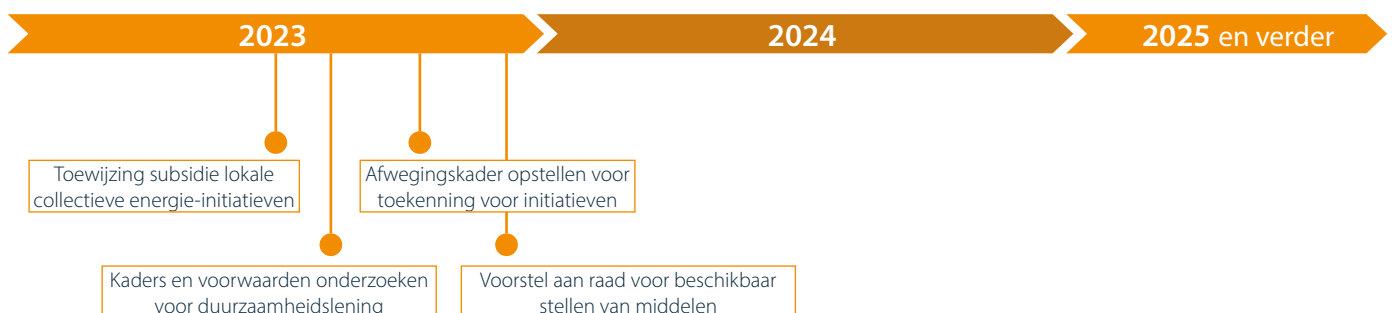
Inzet van het budget en wat levert de 'Gebiedsaanpak Inwoners samen aan zet' Heemstede op?

- Met deze gebiedsaanpak geven we bestaande initiatieven van inwoners die hun eigen straat, wijk of gebouw aardgasvrij(klaar) willen maken, een impuls.
- Deze aanpak is gericht op de meer kapitaalkrachtige inwoners die samen ondersteuning zoeken voor grote investeringen in hun wijk. Investeringen in de energietransitie, maar ook in klimaatadaptieve maatregelen.
- Deze initiatieven kunnen een voorbeeld zijn voor anderen om collectief aan de slag te gaan in Heemstede.

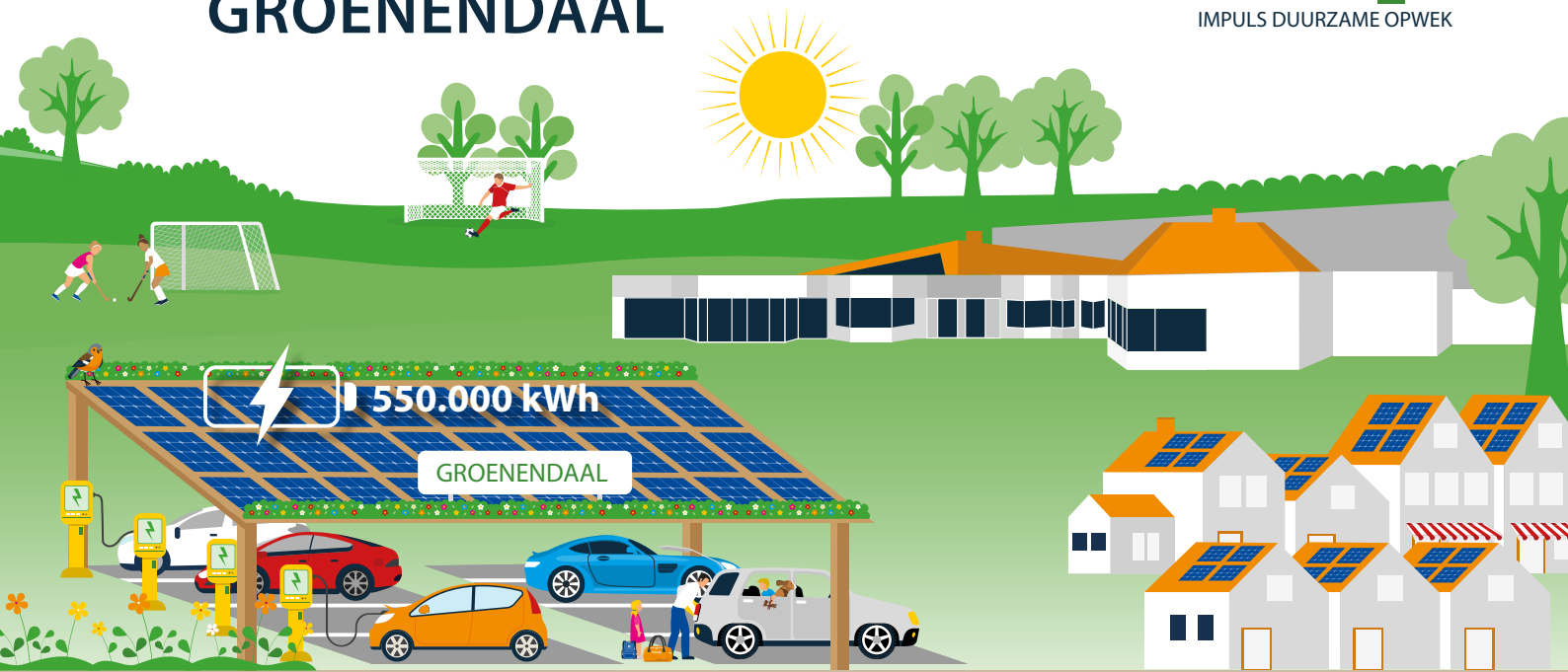
Voor deze aanpak kunnen inwoners gebruik maken van een duurzaamheidslening. De gemeente verstrekt een lening die door initiatiefnemers wordt terugbetaald. We bepalen welk deel van het Energiepact budget we beschikbaar willen stellen voor een dergelijke duurzaamheidslening. Dit leggen we voor aan de raad die hier het besluit over neemt. Het bedrag verdienen we terug in bijvoorbeeld 10 jaar afhankelijk van de looptijd van de duurzaamheidslening. De hoogte van het bedrag dat hiervoor kan worden gereserveerd, hangt ook af van de andere projecten uit het Energiepact.

Proces en tijdsplan gebiedsaanpak Inwoners samen aan zet

In april is vanuit het lopende Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam € 30.000,- beschikbaar gesteld voor lokale collectieve energie-initiatieven. Het doel van deze subsidie is om inwoners actief te stimuleren om samen aan de slag te gaan met het nemen van energiebesparende maatregelen en/of het realiseren van een lokale duurzame (warmte) bron. Deze regeling evalueren we eind 2023 zodat gemeente en inwoners leren van successen en valkuilen. Als er veel succesvolle initiatieven zijn die bijdragen aan de energietransitie dan continueren we de regeling. Eventueel breiden we de regeling uit of passen we deze aan en we zetten een deel van het budget van het Energiepact in.

2. ZONNEPARKING SPORTPARK GROENENDAAL

Zonne-energie opwekken en in één moeite door het gebied groener, klimaatadaptief en comfortabeler maken voor bezoekers, wachtende ouders en omwonenden.

Dát is de inzet bij sportpark Groenendaal. Het parkeerterrein van het sportpark krijgt houten overkappingen met zonnepanelen en wordt opnieuw ingericht. De zonnepanelen hebben een capaciteit van 550.000 kWh. Dit is vergelijkbaar met het jaarlijks verbruik van 200 woningen. In 2022 hebben omwonenden over de herinrichting meegedacht tijdens workshopsessies. Op basis hiervan heeft deze groep in maart 2023 drie mogelijke scenario's voorgelegd gekregen. Dit resulteerde in de volgende eisen: de omwonenden hebben de voorkeur voor een functioneel parkeerterrein met rijk groen waar het plezierig wachten is en met een veilige speelgelegenheid voor de kinderen.

Wat levert het de Heemstedenaren op?

Energietransitie

De lokaal opgewekte zonne-energie wordt zoveel mogelijk weer lokaal ingezet. Bij voorkeur gebruiken we de zonne-energie voor voorzieningen op het terrein, bijvoorbeeld voor het laden van elektrische auto's of de verwarming van het zwembad. Op deze manier brengen profiteren we zelf van de opwek van de duurzame energie. We overleggen met onze netbeheerder hoe we dit zo effectief mogelijk kunnen uitvoeren om zo bij te dragen aan het voorkomen van een overbelast elektriciteitsnetwerk.

Klimaatadaptatie en ecologie

Het (parkeer)terrein krijgt een klimaatbestendige 'groenblauwe' inrichting of wel een inrichting met meer biodiversiteit (groen) en meer ruimte voor regenwater (blauw). Bijvoorbeeld door een waterbuffer te creëren die regenwater opvangt en in de bodem houdt (wadi) en door functioneel groen te vervangen voor 'rijk' groen ter bevordering van biodiversiteit.

Duurzame mobiliteit

Het parkeerterrein Groenendaal is aangewezen als gebied voor snelladen. Dit komt bovenop de gewone laadstations voor elektrische auto's. We zetten ook in op het slimladen van auto's om zo optimaal gebruik te maken van de duurzaam opgewekte zonne-energie.

Circulaire economie

We moeten zuinig omgaan met grondstoffen. In het ontwerp nemen we daarom eisen op voor circulariteit. We zetten in op het gebruik van materialen die herbruikbaar blijven.

Kosten zonneparking sportpark Groenendaal

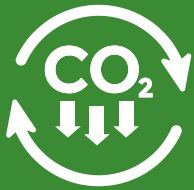
Een zonneparking met een opwek van 550.000 kWh moet realiseerbaar zijn binnen de 25% van het Energiepact budget. Hiervoor hebben we de applicatie Park-the-Sun van de provincie Noord-Holland gebruikt. Deze applicatie is speciaal ontwikkeld voor gemeenten die aan de slag gaan met zonne-energie boven parkeerterreinen. In de berekening is rekening gehouden met de houten overkapping van de parkeerplaats, de opwek zonne-energie en het regulier elektrisch laden van auto's.

Voor de realisatie van recreatieve voorzieningen, klimaatadaptieve maatregelen en meer biodiversiteit zoeken we de samenwerking op met externe partijen, zoals waterschappen en netbeheerders. We sluiten zoveel mogelijk aan bij bestaande programma's van het rijk of de provincie om zo ook aanspraak te kunnen maken op subsidies. Ook netbeheerder Stedin betrekken we nauw bij dit project om hun bijdrage te leveren aan de opwek van duurzame energie in Heemstede.

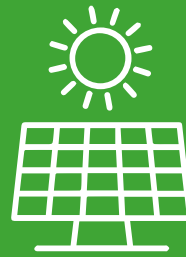
De kosten van de capaciteit om dit project uit te voeren, wordt betaald vanuit de zogenaamde klimaatenvolpde middelen van de rijksoverheid.

Resultaten en meetbaarheid

Om de impact inzichtelijk te maken, maakt een extern adviesbureau een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA). Daarmee krijgen we niet alleen zicht in de financiële kosten en baten, maar ook op de maatschappelijke effecten, waaronder de impact op biodiversiteit en klimaatadaptatie. Zo laat de analyse het effect van meer biodiversiteit in het gebied voor insecten en vogels zien. En wordt duidelijk of de genomen maatregelen leiden tot minder hittestress en/of wateroverlast. We willen dat de sportverenigingen en omwonenden hier zoveel mogelijk van kunnen profiteren.

Bijdrage reductie CO₂-uitstoot:
102.900 ton CO₂ per jaar

Bijdrage duurzame opwek:
550.000 kWh per jaar
(2 TJ)

3/30/300

Toepassen van de **3/30/300 norm**
voor groen en klimaatadaptatie

Proces en tijdsplan

In het najaar van 2023 ontvangen we de resultaten van een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) die zicht geeft op de financiële kosten en baten en de maatschappelijke effecten. Gelijktijdig wordt onderzocht of externe partijen de exploitatiekosten van laadstations op zich kunnen nemen. Daardoor wordt de investering voor de gemeente mogelijk lager. Op basis van een definitief ontwerp en de MKBA maken we een voorstel voor de raad. Het parkeerterrein wordt tot eind 2023 nog gebruikt voor de opvang van vluchtelingen. De uitvoering start daarom op z'n vroegst in 2024.

3. ZONNE-ENERGIE LOKAAL OPSLAAN

Om zoveel mogelijk de eigen opgewekte energie in Heemstede lokaal in te zetten, willen we de energie lokaal opslaan of inzetten. Bijvoorbeeld een verplaatsbare batterij op zonne-energie voor duurzame stroomvoorziening voor de weekmarkt, kleinere evenementen en meer. Mogelijk kunnen we in samenwerking met netbeheerder Stedin zoveel mogelijk lokaal opgewekte energie ook lokaal inzetten.

Wat levert het de Heemstedenaren op?

- Een meer duurzame en prettigere openbare ruimte.
- Op plekken waar we normaal lawaaiërige aggregaten inzetten, staat nu een stille batterij.
- Het teruggeven van lokaal opgewekte energie aan onze inwoners.

Kosten, proces en tijdspad

Batterijen zijn verkrijgbaar met verschillende vermogens. Hoe meer vermogen, hoe meer mogelijkheden en hoe hoger het prijskaartje. Op dit moment worden verschillende opties doorgerekend om te kunnen beoordelen hoe en waar we lokaal opgewekte energie effectief kunnen inzetten in ons dorp. Dit project valt samen met Zonneparking sportpark Groenendaal onder de opwek van duurzame energie. In totaal wordt 25% van het Energiepactbudget beschikbaar gesteld voor deze twee projecten. De raad ontvangt eind van 2023 een voorstel voor de batterij duurzame energie voor de weekmarkt en evenementen.

Monitoring resultaten

Hoe gaan we resultaten meten en wanneer zijn we tevreden?

Bijdrage aan algemene doelstelling reductie CO₂-uitstoot:

Bijdrage aan algemene doelstelling energiebesparing

Bijdrage duurzame energie voor evenementen in Heemstede volgens algemene doelstelling

Vermijden van geur- en geluids-overlast van dieselaggregaten. Dit draagt bij aan een schonere lucht en een fijnere leefomgeving.

4. VERSNELLING VERDUURZAMING GEMEENTELIJK EN MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

Versnellen van de verduurzaming van basisscholen en middelbare scholen, bijvoorbeeld met zonnepanelen?

Alle basisscholen in Heemstede worden de komende jaren getransformeerd tot een toekomstbestendige 'gezonde school'. Sommige scholen moeten nog enkele jaren wachten voor zij volgens de planning van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) aan de beurt zijn. Wat kunnen we nu doen om alle scholen te helpen meer energie te besparen en/of zelf energie op te wekken, zónder dat dit een desinvestering is in het kader van de plannen in het IHP?

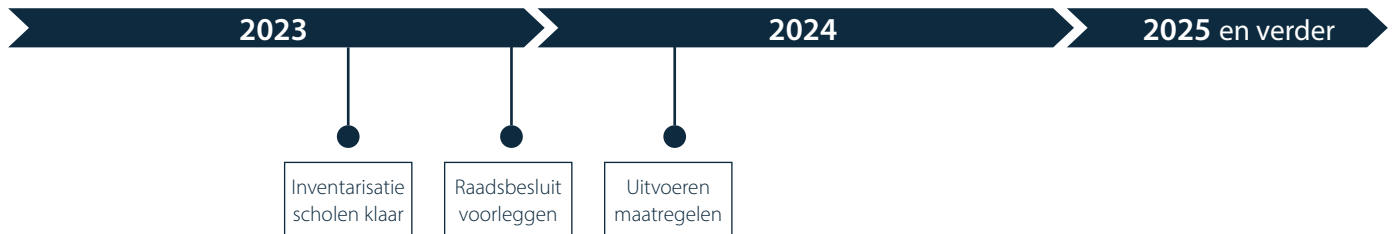
Mogelijke maatregelen zijn het plaatsen van zonnepanelen op het dak of het vervangen van de cv-ketel door een warmtepomp. Het kan ook gaan om een bijdrage aan andere klimaatdoelen, zoals klimaatbestendige 'groenblauwe' schoolpleinen met oog voor biodiversiteit, ruimte voor groentetuintjes, een goede afwatering en een plek waar het 's zomers minder warm is.

Wat levert het de Heemstedenaren op?

Met bijvoorbeeld zonnepanelen reduceren scholen hun CO₂-uitstoot en besparen ze op de energiekosten, waardoor geld overblijft voor andere schoolse zaken. Dit komt ten goede aan de kinderen en hun toekomst. Dit geldt ook voor klimaatadaptieve maatregelen. Door de maatregelen krijgen kinderen een fijnere school, ook als hun school op de korte termijn nog niet aan de beurt is voor een volledige transformatie.

Proces en tijdsplan

Op dit moment maken we een ronde langs scholen met de vraag wat hun wensen zijn. We brengen de mogelijkheden in beeld en vergelijken die met de uitvoeringsplannen uit het IHP. Daaruit volgt een plan voor de scholen van Heemstede dat we eind 2023 voorleggen aan de Raad.

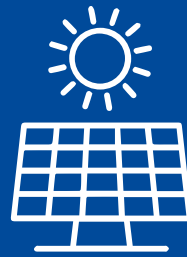

Monitoring resultaten

Hoe gaan we resultaten meten en wanneer zijn we tevreden?

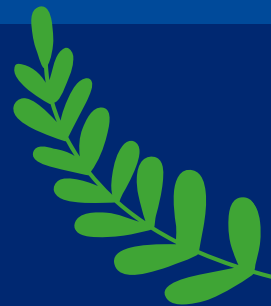
Bijdrage aan algemene doelstelling energiebesparing

Bijdrage aan algemene doelstelling duurzame opwek

Klimaatadaptatiemaatregelen zorgen voor een fijnere school.

Versnelde verduurzaming van gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed

De verduurzaming van gemeentelijk vastgoed wordt grotendeels gefinancierd uit het onderhoudsfonds gemeentelijk vastgoed. In 2030 moet al het vastgoed energielabel A hebben. Vanuit het Energiepact zetten we extra in op maatregelen voor energiebesparing en eigen opwek die niet onder het regulier beleid vallen. Hierbij kan worden gedacht aan zonnepanelen of een duurzame verwarmingsbron. Als het gaat om maatschappelijk vastgoed brengen we in beeld of bijvoorbeeld sportverenigingen extra ondersteuning nodig hebben.

Wat levert het de Heemstedenaren op?

Als we inwoners stimuleren om aan de slag te gaan met energiebesparing en het opwekken van duurzame energie, dan moet wij zelf het goede voorbeeld geven. Goed voorbeeld doet volgen!

Alle gemeentelijke gebouwen worden betaald uit de gemeenschap. Besparing op energiekosten kan worden besteed aan andere maatschappelijke projecten. We maken afspraken met de gebruikers van de gebouwen over hun financiële bijdrage. Ze besparen immers op de energielasten en die besparing zetten ze in voor de gezamenlijke investering.

Het besparen van energie en het opwekken van duurzame energie dragen direct bij aan minder CO2 uitstoot.

Proces en tijdsplan

Op dit moment inventariseren we welke maatregelen al genomen zijn of in de planning staan om energie te besparen bij gemeentelijke gebouwen. Vervolgens bekijken we wat we extra kunnen doen om de verduurzaming te versnellen. Het besluit dat hieruit komt, leggen we begin 2024 voor aan de raad.

Het te besteden budget voor gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed

Het beschikbare budget van 25% van de Energiepactmiddelen wordt eerlijk verdeeld over gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed en de scholen in Heemstede. Als het gaat om het gemeentelijk vastgoed zetten we bijvoorbeeld in op 'green lease'. Dit betekent dat de gemeente investeert in bijvoorbeeld zonne-energie, maar dat de ondernemer dit terugbetaald in een lease constructie met de energieopbrengsten. En ook met scholen maken we afspraken over aan de ene kant de investering en aan de andere kant de opbrengsten. Een deel van de investeringen verdienen we dus terug.

We zetten zoveel mogelijk de bestaande capaciteit in om onderzoeken uit te voeren. We zetten het budget van het Energiepact met name in om te investeren in maatregelen.

Het Energiepact werkt aan de wettelijke gemeentelijke taken

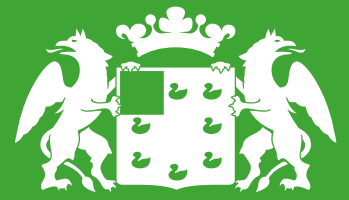
Tabel terugverdienen en kosten Energiepact

GEBIEDSAANPAK		
Gebiedsaanpak	Hoe profiteert Heemstede ervan	Schatting investering en terugverdienpotentieel
Gebiedsaanpak Urgentie voor energiebesparing	Door een energiezuinige woning heeft deze doelgroep minder energielasten en een gezondere woning. Ze hebben daardoor meer bestedingsruimte.	100 woningen @ 4.000 = € 400.000,-We vullen budget van het nationaal isolatieprogramma aan om zo de kwetsbare doelgroep maximaal te ondersteunen.
Gebiedsaanpak Alternatieve warmtebron	Door gebruik te maken van kansrijke warmtebron in een gebied zetten kunnen we zo snel mogelijk van het aardgas af.	€ 200.000 voor technische onderzoeken en stimuleren inwoners. We maken een combinatie met het nationaal isolatieprogramma.
Gebiedsaanpak Inwoners samen aan zet	Door initiatieven in het dorp te faciliteren kunnen inwoners versnellen om van het aardgas af te gaan.	Een duurzaamheidslening voor initiatieven dus met aflossingen verdienen we dit terug. We maken kosten voor de organisatie en de communicatie van circa € 25.000.

OPWEK VAN DUURZAME ENERGIE		
Wat doen we	Hoe profiteert Heemstede ervan	Schatting investering en terugverdienpotentieel
Zonneparking sportpark Groenendaal	We investeren in zonne-energie die we teruggeven aan het zwembad en/of het sportpark. We investeren in snelladen en laden van elektrische auto's . We ontvangen een deel van de opbrengst. We investeren in een klimaatadaptieve omgeving en zo is er minder hittestress en is de omgeving waterrobuust.	Zonne-energie, elektrisch laden, circulair bouwen en klimaatadaptief. Hierin investeren we naar schatting € 900.000.
Batterij(en) op zonne-energie	We gaan de doelen van duurzame opwek van energie wel halen. We dragen bij aan een schone lucht omdat geen diesel aggregaten worden gebruikt. We dragen bij aan de vermindering van netcongestie problemen.	Kosten voor een batterij zijn ingeschat op €30.000 tot € 250.000 per batterij afhankelijk van de opbrengst ervan. Het terugverdienpotentieel is afhankelijk van juridische ruimte.

Tabel terugverdienen en kosten Energiepact

ONDERWIJS EN GEMEENTELIJK VASTGOED		
Wat doen we	Hoe profiteert Heemstede ervan	Schatting investering en terugverdienpotentieel
Versnellen verduurzamen onderwijs	Scholen betalen minder energielasten en we investeren samen en delen in de opbrengsten. We halen de vastgestelde klimaatdoelen voor onderwijs niet omdat het IHP niet voor 2030 is afgerond. Met het Energiepact kunnen we versnellen.	We investeren samen met onderwijs een bedrag van circa € 250.000. De opbrengst vloeit terug naar de scholen en de gemeente. Waar nodig laten we technische onderzoek uitvoeren en zetten zoveel mogelijk eigen capaciteit in.
Versnellen verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Door gebruik te maken van kansrijke warmtebron in een gebied zetten kunnen we zo snel mogelijk van het aardgas af.	€ 200.000 voor technische onderzoeken en stimuleren inwoners. We maken een combinatie met het nationaal isolatieprogramma.

Heemstede

